

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ 28444-64809
Grup Başkanlığı
Tarih: 15.12.2006
Sayı: 435

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Adalet - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Orman, Bilgi ve Teknoloji			
Proje Komisyonu	Plan ve Bütçe			
Tarih	21/12/2006	2/913		
Md. Y.	Y.	Md. Y.	Md. Y.	Gen. Y.
Y.	Y.	Y.	Y.	Y.
BAŞKAN				

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifim gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur. 11.12.2006

Gereğini arz ederim.

Feridun AYZAZOĞLU
C. D. M. V.

Mustafa ÖZYÜREK
Mersin Milletvekili

Ferit Meriçli A. Caner
M. V.

Ali Rıza Yılmaz
Konya Milletvekili

Harun AKIN
Zonguldak M. V.

Ali Rıza Yılmaz
Konya Milletvekili

Osman Özcan
Düzce M. V.

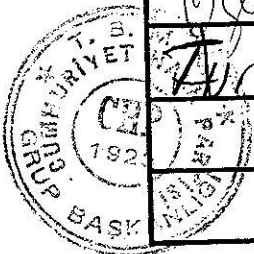
Ali Rıza Yılmaz
Konya Milletvekili

Ali Rıza Yılmaz
Konya Milletvekili

Ali Rıza Yılmaz
Konya Milletvekili

Ali Rıza Yılmaz
Konya Milletvekili

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Muharrem KILIÇ	Malatya	
Mustafa GÖZALCI	Denizli	
Alihan İLHAN	Antalya	
Ömer Kaptan	Antalya	
2. Damla GÜREL	İstanbul	
Mehmet İSİK	Giresun	
M. SEFA SİRMEN	Kocaeli	
İbrahim GÖRBAĞOĞLU	Artan	
Abdurrezak ERTEK	İzmir	
M. Vedat Melik	URFA	
Nurettin Sözen	SİVAS	
SİDRA SARIBELMA	İSTANBUL	
Harun ÖRNEK	MANİSA	
Yılmaz KAYA	İzmir	
Ali Arslan	Uşak	
Mehmet KÜÇÜKADIK	Bursa	
Orhan Eraslan	Niğde	
Mehmet Semerci	Aydın	
Mehmet Parlakyıldız	Kırşehir	
Abdulaziz YAZAR	Hatay	
Nadir SARAC	İZMİR	
Hüseyin Fikretioğlu	ANTALYA	
Özkan Cevizci	İzmir	
Arçay ERCEKE	Antalya	

GENEL GEREKÇE

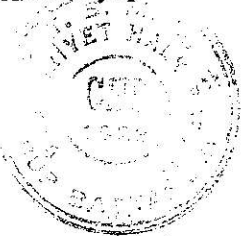
Büyük bir çoğunluğu Anadolu'da kurulmuş bulunan çok ortaklı şirketlerin faaliyetlerinde son yıllarda büyük bir artış gözlenmeye başlanmıştır. Esas itibariyle bu şirketlerin geçmişi 1980'li yılların ortalarına dayanmaktadır. Bu yıllarda kurulan çok ortaklı şirketler o tarihlerde kayda değer bir büyüme gösterememiş, ancak daha sonra 1990'lı yıllarda kaydedecekleri hızlı ve baş döndürücü büyümenin alt yapısını hazırlamışlardır. Bu şirketlerin, Sermaye Piyasası Kanununun bu açık hükümlerine rağmen, Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin, sermaye artırımını yaparak veya mevcut paylarını, çoğunluğu yurtdışında yerleşik vatandaşlara, hukuken geçersiz belgeler karşılığında sattıktan ve karşılığında yüksek bir getiri ve vade sonunda anaparayı geri ödemeyi vaad ettikleri tespit edilmiş, bu konuda 10/16, 262 Esas Numaralı bir TBMM Araştırma Komisyonu da kurularak çalışmalarını tamamlamış ve benzer tespitlerin yapıldığı raporunu tamamlamıştır.

Bu şartlarda çok ortaklı şirketlerin faaliyetlerine devam edebilmeleri ve ayakta kalabilmeleri tamamen yeni sıcak para girişine bağlı olmaktadır. Klasik bir "Ponzi Finansman" modelinin hakim olduğu bu tür şirketlerin yeni ve sürekli bir para girişi olmadan yaşayabilmeleri bu şartlarda mümkün değildir. Şirketlerin yaşayabilmesi için gereken nakit ise bu tür çok ortaklı şirketlerin "temsilcileri" olan ve büyük bir çoğunluğu yurt dışında yerleşik şahıslar tarafından yüksek kar payı garantisi verilmek suretiyle vatandaşlarımızdan toplanmaktadır. Toplanan bu paranın bir kısmı toplandığı yerde eski ortaklara kar payı olarak dağıtılmakta ve geriye kalan tutardan temsilcinin komisyon ücreti çıkarıldıktan sonra daha çok kurye veya şirketlerin yöneticileri tarafından yurda sokulmaktadır. Gerçek bir faaliyete bağlı olmaksızın taahhüt edilen kar paylarının ödenmesi sürekli sıcak para girişine ihtiyaç gösterdiğinden ve son yıllarda bu para akışı kesildiğinden bu tür şirketler mali açıdan zora girmişler ve ödeme güçlüğü içine düşmüşlerdir. Ayrıca şirket kayıtlarına girmeyen paraların verimli ve karlı olmayan alanlara yatırılması, profesyonel yönetim kadrolarının oluşturulamaması, para toplayan yöneticilerin ve/veya temsilcilerin suiistimal ve yolsuzlukları gibi nedenlerle bir çok şirketin mevcut yatırımları işlemez duruma gelmiş, malvarlıkları haczedilmiş ve faaliyetleri fiilen durmuştur.

Ülkemizde yaşanan ekonomik krizlere bağlı olarak, bu şirketler de mali açıdan zor durumda kalmışlardır. Birçok şirketin iyi yönetilmesi halinde, verimli işletilmesi ve bu yolla gerek istihdamın sağlanması gerek yaratacakları artı değerlerle ekonomiye katkı sağlanması mümkündür.

Mevcut durumda, Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeden para toplayan şirketlerde, belge düzeni de sağlanmadığı için, para yatıran yatırımcıların kimliklerini, sayısını ve yatırdıkları para tutarını sağlıklı biçimde tespit etmek mümkün olamamaktadır.

Hisse senedi verme vaadiyle bir kısım anonim ortaklıklarca toplanan paralarla ilgili gerçek hak sahiplerinin ve yatırdıkları para tutarının bilirkişi niteliğinde bir tespit komisyonu ve mahkemenin gözetimi altında çalışan kişiler tarafından saptanması ile hak sahiplerinin haklarını güvence altına almak ve paralarının geri ödenmesini sağlamak üzere, Sermaye Piyasası Kanunu ile Türk Ticaret Kanununa ek maddeler konmak suretiyle düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Sermaye piyasası mevzuatına tabi olarak faaliyet gösteren çok ortaklı şirketlerde, bu şirketlerin yapısı gereği ortakların şirket faaliyetleri hakkında ya da şirketle ilgili stratejik kararların duyurulması anlamında bilgi edinmeleri belirli güçlükler içermektedir. Şirket ortaklarının hak ihlalleri ile sonuçlanacak türden kararların, ihmal ya da yeterli ve gerekli araçlarla ortaklara duyurulmaması ve/veya duyurulamaması, hakları ihlal edilen ortakların hak arayışlarını engellemektedir. Ayrıca, bu hususta ilgili mevzuatın Türk Ticaret Kanunu hükümlerine paralel biçimde düzenlenmiş olması, çok ortaklılığa bağlı sorunların çözümünde yeterli olmamaktadır. Dolayısıyla, bu ve benzer durumların tespiti halinde Sermaye Piyasası Kurumu bu iptal davasını açabilmelidir.

Madde 2- Bir hisseye tekabül etmeyen kar payı verme vaadi ya da bir hisseye dayanıyor olsa bile avans mahiyeti taşıması gibi nedenlerle, çok ortaklı şirketlerde ortakların gözetim ve denetim imkanı olmayan ve Türk Ticaret Kanunundaki düzenlemelere de aykırı olan bu tür konularda iptal davalarının açılması keyfiyeti Sermaye Piyasası Kurumu'na ait olmalıdır.

Madde 3- Çok ortaklı şirket faaliyetlerine ilişkin bilgi almalarında, bu şirketlerin yapısı gereği güçlükler bulunması, hatta ortakların büyük çoğunluğunun yurtdışında ikamet ediyor olmaları vb. nedenlerle genel kurul toplantılarına dahi katılamıyor olmaları nedeniyle, Sermaye Piyasası Kurumu'nca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda mevzuata aykırı uygulamaların saptanması halinde, ortakların yasal haklarına ilişkin bilgiyi de içerecek biçimde duyuruların münhasıran ortaklara yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

Madde 4- Sermaye Piyasası Kurumu'nca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda Sermaye Piyasası Kanunu'nun 15 inci maddesinde belirtilen fiillerin varlığının saptanması halinde durumun dava açma süresi içerisinde ortaklara ve/veya pay sahiplerine duyurulması, bu duyuru şirket tarafından yapılmamış ise, Sermaye Piyasası Kurumu tarafından yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

Madde 5- Mevzuat dışı ya da aykırı uygulamaların varlığına bağlı tahsilat keyfiyeti şirket karlılığını etkilemesi ve ibraya esas değerlendirme konularından olduğundan, sadece kamuoyuna değil, ortaklar ve pay sahiplerine de ayrıca duyurulmalıdır.

Madde 6- Yatırımcıları Koruma Fonu'nun mevcut yükümlülüklerine ilave olarak, Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin ihraç, halka arz ve satış işlemlerinde bulunan veya hisse senedi verme vaadiyle, "sözlü ortaklık vaadi/taahhüdü, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu" gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile "mevduat" niteliğinde para topladığı Kurulca tespit edilen ve Bakanlar Kurulu Kararıyla kendisine devredilen anonim ortaklıklar üzerinde yönetim, tasfiye vb. her türden tasarrufta bulunmak üzere faaliyet alanı genişletilerek, yönetimi güçlendirilmiştir.

Madde 7- Şirket ortaklığı ve faaliyet sonuçları ile ilişkilendirilmeksizin, sözlü ortaklık vaadi, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile "mevduat" niteliğinde para topladıkları Kurulca tespit edilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkililerinin de cezalandırılması amacıyla yapılan düzenlemedir.

Madde 8- Madde hükmü ile sözlü ortaklık vaadi, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile "mevduat" niteliğinde para topladıkları Kurulca tespit edilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkililerinin cezai müeyyidelerinin belli edilmesi sağlanmıştır.

Madde 9- Sermaye piyasası işlemleri ile ilgili olarak Kanunda tanımlanmış suçların varlığına rağmen, zamanaşımının belirlenmemiş olmasına ilişkin eksikliğin giderilmesine amacıyla yapılan düzenlemedir.

Madde 10- Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin ihraç, halka arz ve satış işlemlerinde bulunan veya hisse senedi verme vaadiyle, "sözlü ortaklık vaadi/taahhüdü, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu" gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile "mevduat" niteliğinde para topladığı Kurulca tespit edilen anonim ortaklıklarla ilgili hak sahiplerinin tespiti amacıyla, ortaklığın Sermaye Piyasası Kurumu'nca yakın takibe alınarak, ortaklık faaliyetlerine müdahil olmasına ilişkin olarak ortaklığın Fona devrine karar verilmeden önceki hazırlık safhası açıklanmıştır.

Madde 11- Tespit Komisyonu Raporu Mahkemece onaylanmayan, hazırlanan Rapor sonuçlarına göre, gerçek hak sahipliği ve ortaklığa tevdi edilen para tutarı belirlenemeyen veya mali durumunun ciddi surette zayıfladığı Kurulca tespit edilen ortaklıkların Bakanlar Kurulu Kararıyla Yatırımcıları Koruma Fonu'na devredilmesine ilişkin düzenlemedir.

Madde 12- Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin ihraç, halka arz ve satış işlemlerinde bulunan veya hisse senedi verme vaadiyle, "sözlü ortaklık vaadi/taahhüdü, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu" gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile "mevduat" niteliğinde para topladığı Kurulca tespit edilen anonim ortaklık yetkililerinin topladığı paraların hak sahiplerine geri ödenmesi ve alacakların takibi sürecinin kısaltılması amacıyla, bu alacakların Hazine alacağı sayılması sağlanmıştır.

Madde 13- Şirket ortaklığı ve faaliyet sonuçları ile ilişkilendirilmeksizin, sözlü ortaklık vaadi, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile toplanan paraların "mevduat" niteliği taşıması nedeniyle, bu ortaklıklara para yatıran mağduriyetlerinin önlenmesi ve toplanan paraların iadesini temin amacıyla yapılan düzenlemedir.

Madde 14- Bu düzenleme ile sermaye piyasası mevzuatına aykırı surette toplanan paraların, yetkililerce şirketle ilişkilendirmeksizin kişisel varlıklarını artırma amacıyla, aile çevrelerinde değerlendirmelerine imkan verilmemesi amaçlanmıştır.

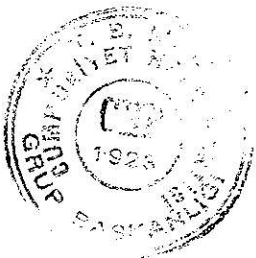
Madde 15- Alacakların takip ve tahsil sürelerini kısaltmak ve bu sürece katkı sağlaması mümkün kamu görevlilerinin tespitini sağlayan düzenlemedir.

Madde 16- Elllerinde hisse senedi bulunan mağdurların yatırdıkları paralarını geri alabilmelerini sağlamak üzere, şirket varlıkları ile bu hisse senetlerinin geri alınması sağlanmıştır.

Madde 17- Yönetiminden sorumlu oldukları şirketin, mevzuata aykırı uygulamaları ile zarara uğramasında kişisel sorumlulukları olan yetkililerin kazanç payı ve diğer adlarla aldığı ücret dışındaki gelirlerin istirdadını düzenleyen maddedir.

Madde 18- Yürürlük maddesidir.

Madde 19- Yürütmeye ilişkin maddedir.

2499 SAYILI SERMAYE PİYASASI KANUNU İLE 6762 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU'NUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 12 nci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu madde uyarınca esas sözleşme ile tanınan yetki çerçevesinde yönetim kurulunca alınan kararların ilgili bütün ortaklara duyurulması sağlanarak Kurula bilgi verilir. Bu duyurunun yapılmamış olması halinde Kurul, hakları ihlal edilen ortaklar adına iptal davası açabilir."

Madde 2- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu maddenin dört ve altıncı fıkralarında tanımlanan aykırı uygulamaların varlığının saptanması halinde, dördüncü fıkroda zikredilen süre içerisinde aynı konuda açılmış bir dava yoksa, Kurulca iptal davası açılabilir."

Madde 3- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İnceleme ve denetimler sonucunda Kurulca, yürürlükteki mevzuata aykırılıkların saptanması halinde, bu durumun ortaklara ayrıca duyurulması sağlanır."

Madde 4- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 46 ncı maddesinin (d) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"15 inci maddenin son fıkrasında belirtilen işlemlerde bulundukları tespit edilen anonim ortaklıklarda denetleme sonuçlarının Kurul tarafından, dava açma süresi içerisinde ortaklara duyurulmasını sağlamaya,"

Madde 5- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 46 ncı maddesinin (e) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mevzuat uyarınca açıklanması gerekirken açıklanmamış bilgileri ve mevzuata aykırılıkları, masrafı ilgili anonim ortaklık, kişi, kuruluş veya sermaye piyasası kurumlarından tahsil edilmek üzere ortaklar ve/veya pay sahipleri ile kamuoyuna duyurmaya,"

Madde 6- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 46/A maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hakkında tedrici tasfiye veya iflas kararı verilen aracı kurumların ve Bankalar Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulu Kararıyla faaliyetleri durdurulan bu Kanunun 50 nci maddesi (a) bendi hükmü kapsamındaki bankaların, yaptıkları sermaye piyasası faaliyetleri ve işlemleri nedeniyle müşterilerine karşı hisse senedi işlemlerinden doğan nakit ödeme ve hisse senedi teslim yükümlülüklerini ve bu Kanunun 46/B maddesinde düzenlenen görevleri bu Kanunda öngörülen esaslara göre yerine getirmek ve tasfiye giderlerini karşılamak; ayrıca Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin ihraç, halka arz ve satış işlemlerinde bulunan veya hisse senedi verme vaadiyle, "sözlü ortaklık vaadi/taahhüdü, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu" gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile "mevduat" niteliğinde para topladığı Kurulca tespit edilen ve Bakanlar Kurulu Kararıyla devredilen anonim ortaklıklar üzerinde yönetim, tasfiye vb. her türden tasarrufta bulunmak üzere tüzel kişiliği haiz Yatırımcıları Koruma Fonu

Kurulmuştur. Bütün aracı kuruluşlar, bu Fona katılmak zorundadır. Fonun karar organı Fon Kuruludur. Fon Kurulu; Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Aracılık Faaliyetleri Daire Başkanı, Denetleme Dairesi Başkanı, Kurumsal Yatırımcılar Dairesi Başkanı, Ortaklıklar Finansmanı Dairesi Başkanı ve İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlarından oluşan yedi üye ile faaliyet gösterir. Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı, Fon Kurulu'nun da başkanıdır.

Madde 7- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 47 nci maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"8) Sözlü ortaklık vaadi, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile "mevduat" niteliğinde para topladıkları Kurulca tespit edilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkilileri,"

Madde 8- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 47/A maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu maddenin 8 inci bendinde yazılı suçların işlenmesi halinde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 158 inci maddesinde öngörülen cezalar iki katı olarak uygulanır."

Madde 9- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na, bu Kanunun 49 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Zamanaşımı

Madde 49/A- Bu Kanuna göre cezai sorumluluk doğuran eylem ve işlemler ile ilgili zamanaşımı süresi 20 yıldır. Fon alacakları ve bu Kanuna göre Hazine alacağı sayılan alacaklar bakımından bu sürenin başlangıcı Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişilerin fiillerinin gerçekleştiği tarihten itibaren başlar."

Madde 10- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa aşağıdaki Ek Madde 2 hükmü eklenmiştir.

"Tespit Komisyonu ve Yönetim Kuruluna Üye Atanması

Ek Madde 2 - Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin ihraç, halka arz ve satış işlemlerinde bulunduğu veya hisse senedi verme vaadiyle para topladığı Kurulca tespit edilen anonim ortaklıklara, topladıkları para tutarını ve gerçek hak sahiplerinin listesini hazırlayarak, hisse senetlerini kayda almak amacıyla başvurmaları için Kurulca altı aya kadar uygun süre verilir. Bu sürede Kurula başvuru yapılmazsa veya başvurularına ekledikleri hak sahiplerini ve ortaklığa tevdi ettikleri paraları gösterir listenin doğru ve güvenilir bulunmadığı sonucuna ulaşırsa, Kurul, ortaklık merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret mahkemesinden, ortaklık yönetim kuruluna bir üye ile hak sahiplerini ve ortaklığa tevdi ettikleri para tutarını tespitle görevli bir tespit komisyonu atanmasını talep edebilir. Mahkeme, bu talepleri duruşma yapmaksızın dosya üzerinden karara bağlar. Komisyon üyelerine ödenecek ücret Mahkemece takdir edilir. Mahkeme kararıyla atanan yönetim kurulu üyesinin ve tespit komisyonunun değiştirilme ve azil yetkisi, sadece atamayı yapan mahkemeye aittir.

Mahkemece atanan yönetim kurulu üyesinin, ortaklığın olağan faaliyetlerinin dışında kalan ve ortaklığın malvarlığını azaltıcı nitelikteki tasarrufların yapılmasını engellemek amacıyla kararlar veto etme hakkı vardır. Yönetim kurulu üyesinin veto kararına karşı, ortaklık yönetim kurulu tarafından atamayı yapan ticaret mahkemesi nezdinde itiraz edilebilir. Mahkemenin vereceği kararlar kesindir.

Tespit komisyonu, birisi Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği tarafından finans konusunda bilgi ve deneyime sahip üyeleri arasından göstereceği adaylar arasından, birisi ortaklık yönetim kurulunun göstereceği adaylar arasından birisi de mahkemenin resen seçeceği üç üyeden oluşur. Mahkemenin talep ettiği süre içinde ortaklık yönetim kurulu adayını mahkemeye sunmazsa, bu üye de mahkemece resen seçilir.

Tespit komisyonu, ortaklığa ortak olmak amacıyla para tevdi eden hak sahipleriyle, tevdi edilen para tutarını tespitle görevli ve yetkilidir. Komisyon, bu amaçla her türlü ortaklık kayıtlarını incelemeye; hak sahiplerinin bildirimde bulunabilmesi için uygun göreceği yöntemlerle ilan yoluyla çağrı yapmaya yetkilidir. Ortaklık yönetim kurulu, Komisyonun tespit çalışmaları çerçevesinde talep ettiği her türlü bilgi ve belgeyi vermeye zorunludur. Komisyon, ortaklığın herhangi bir bilgi ve belgesine ulaşamadığı takdirde atamayı yapan mahkemeden, talep ettiği bilgi ve belgelerin verilmesini isteyebilir.

Komisyon, çalışmalarını tamamlayıp hazırlayacağı raporu, atanmasını izleyen en geç üçüncü ayın sonuna kadar atamayı yapan mahkemenin onayına sunmakla yükümlüdür. Bu süre, ancak haklı sebeplerin varlığı halinde ve atamayı yapan mahkeme kararıyla uzatılabilir.

Mahkeme, raporla ilgili olarak eksiklikler tespit ederse, Raporun tamamlanması için Komisyona iade eder. Rapor tamamlandıktan sonra mahkemece onaylandığı ve Raporda gerçek hak sahipleri listesi ile ortaklığa tevdi ettikleri para tutarı belirlendiği takdirde sermaye artırımının yapılması ve Kurul kaydına aldırılması için gerekli yasal işlemlerin gerçekleştirilmesi amacıyla ortaklık yönetim kuruluna gönderilir. Ortaklık yönetim kurulu Rapor doğrultusunda gerekli sermaye artırımını yapmak için genel kurulu toplantıya davet eder. Sermaye artırım kararı, Türk Ticaret Kanununun 372 nci maddesindeki yetersayılarla alınır. Rapor sonuçlarına göre işlem yapılamayacağı sonucuna ulaşırsa, Mahkeme, onaydan imtina eder. Mahkemenin onay veya onaydan imtina kararlarına karşı temyiz yoluna başvurulabilir. Temyiz başvurusu acele işlerden sayılır."

Madde 11- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa aşağıdaki Ek Madde 3 hükmü eklenmiştir.

"Fon tarafından devir alınma

Ek Madde 3 - Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin ihraç, halka arz ve satış işlemlerinde bulunan veya hisse senedi verme vaadiyle, "sözlü ortaklık vaadi/taahhüdü, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu" gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile "mevduat" niteliğinde para topladığı Kurulca tespit edilen anonim ortaklıklardan, Ek Madde 2 hükümlerine göre atanan Tespit Komisyonu Raporu Mahkemece onaylanmayan, hazırlanan Rapor sonuçlarına göre, gerçek hak sahipliği ve ortaklığa tevdi edilen para tutarı belirlenemeyen veya mali durumunun ciddi surette zayıfladığı Kurulca tespit edilenler Ek Madde 2 hükmünün uygulanmasına gerek kalmaksızın, Bakanlar Kurulu Kararıyla Yatırımcıları Koruma Fonu'na devredilirler.

Fon, alacağının tahsili bakımından yarar görmesi hâlinde ve Fona borçlu olup olmadıklarına bakılmaksızın; hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir anonim ortaklığın yönetim ve denetimine sahip olduğu iştiraklerinin, bu ortaklığın yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran tüzel kişi ortaklarının, gerçek ve tüzel kişi ortaklarının yönetim ve

denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulundurdukları şirketlerin ortaklarının, bu şirketlerde sahip oldukları hisselerinin tamamına ve/veya bir kısmına ilişkin temettü hariç, ortaklık hakları ile bu şirketlerin yönetim ve denetimini devralmaya ve şirket ana sözleşmesinde belirlenen yönetim, müdürler ve denetim kurulu üyelerinin sayılarıyla bağlı kalmaksızın ve imtiyazlı hisselerle dayanılarak atanıp atanmadıklarına bakılmaksızın görevden almak ve/veya üye sayısını artırmak ve/veya eksiltmek suretiyle bu kurullara üye atamaya yetkilidir.

Fonun yönetim ve denetimine sahip olduğu şirketlerin ve/veya bu fıkra uyarınca yönetim ve denetimini devir aldığı şirketlerin, Fon tarafından atanan yönetim, müdürler ve denetim kurulu üyeleri ile Fonun atadığı bu yöneticiler tarafından şirketi temsil ve ilzam ile yetkili kılınan genel müdür, genel müdür yardımcısı ve müdür gibi şirket çalışanları, bu şirketlere Fon tarafından yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile müdürlerin atanmasından sonra, bu bentte sayılan gerçek veya tüzel kişilere ait şirket hisselerinin ve/veya bu hisselerle orantılı aktiflerinin satışı ve bu satışlardan elde edilen tutarları Fon alacaklarına mahsup etmeye veya şirketlerin kamu borçları ve/veya Sosyal Sigortalar Kurumuna borçları ile sair borçlarını ödemede kullanmaya ve bu işlemler ile ilgili kararlar almaya 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 324 üncü maddesi ile bağlı kalmaksızın yetkilidirler. Şirketlerin sermayesini kaybetmesinden ve/veya borca batık olmasından dolayı mahkemeye bildirimde bulunma yükümlülükleri yoktur. Bildirimde bulunmamaktan dolayı bu şahıslar hakkında İcra ve İflâs Kanununun 179, 277 ve devamı maddeleri ile 345/a maddeleri hükümleri uygulanmaz ve Türk Ticaret Kanununun 341 inci maddesi uyarınca şahsî sorumluluk davası açılamaz. Yönetim ve denetimi Fon tarafından devir alınmamış şirketlere Fon tarafından atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile müdürler, ortaklar genel kurulunca görevden alınamayacağı gibi ibra edilmeyerek haklarında kendilerinin görev yaptıkları dönem veya dönemler dışında şahsî sorumluluk davası da açılamaz.

Bu fıkranın (a) bendinin birinci cümlesinde ve bu bendin birinci cümlesinde sayılan gerçek ve tüzel kişilerin yönetim ve/veya denetimindeki şirketlerde ve/veya işletmelerinde iş akdine bağlı ve/veya bağlı olmaksızın geçici ve/veya sürekli olarak istihdam edilen şahısların kurucusu, ortağı, yöneticisi veya denetçisi olduğu şirketlerin; bir iş akdine bağlı olmaksızın, yukarıda sayılan şahısların vekâleten ve/veya ticarî mümessil ve/veya ticarî vekil sıfatıyla ve/veya vekâletsiz iş görme hükümleri gibi herhangi bir hukukî ilişkiye dayanarak geçici ve/veya sürekli olarak temsil eden şahıslar ile temsil ettikleri gerçek ve/veya tüzel kişilerin; bu bentte belirtilen şahıslar dışındaki ve/veya bunlar tarafından kurulan şirketlere Sermaye Piyasası Kanunu ve mevzuatına aykırı olarak topladıkları paraları anonim ortaklığın yönetim ve denetimini doğrudan ve/veya dolaylı olarak tek başına ve/veya birlikte elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilere ve/veya bunların iştiraklerine ve/veya doğrudan veyahut dolaylı bağı bulunan şahıs ve şirketlere yukarıdaki bentlerde sayılan gerçek veya tüzel kişilere aktarılmasını sağlayan gerçek veya tüzel kişilerin toplamış oldukları paraları ve/veya anonim ortaklık kaynakları ortaklığın yönetim ve denetimini doğrudan ve/veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklar tarafından kullanılmış şirket kaynağı sayılır ve bu şahıslar ile edindikleri ve/veya üçüncü kişilerce edindirdikleri para, her türlü mal, alacak ve haklar hakkında bu fıkra hükümleri uygulanır.

Fon tarafından başlatılan ve/veya Fona intikal eden şirketlerden devir alınan takiplerde borçlular tarafından yapılan tüm itirazlar satış dışında takip işlemlerini durdurmaz.

Açılan ihalenin feshi davasının davacı aleyhine sonuçlanması hâlinde dosyaya yatırılan teminat sıra cetvelinde pay düşen alacaklılara garameten ve derhal ödenir.

Fonun alacaklısı olduğu icra dosyalarında Fona ödenmesi gereken satış bedelleri sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin teminatsız olarak ödenir.

Fon alacaklarının tahsilini teminen, Fon tarafından bu Kanun hükümleri çerçevesinde açılan davalarda verilen tedbir kararları uyarınca üzerine tedbir konulan para, her türlü mal, hak ve alacaklar, bu davalara konu alacakların yasal teminatını oluşturur ve karar kesinleşinceye kadar devam eder. Mahkemece karara bağlanan alacaklar tedbir konulan para, mal ve her türlü hak ve alacakların bedelinden ortaklığın Fona devrinden önce diğer şirketlerin ve üçüncü kişilerin lehine tesis edilmiş ve muvazaalı bulunmadığı ilgili tarafından ispat edilmiş sınırlı aynî haklar ile işçi alacakları ve nafaka alacakları dışındakiler imtiyazlı alacak olarak öncelikle tahsil olunur.”

Madde 12- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa aşağıdaki Ek Madde 4 hükmü eklenmiştir.

“Hazine alacağı

MADDE 15/a.- Fon alacaklarından; yönetim ve denetimi Fona intikal eden anonim ortaklıklar ile tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan ortaklıkların yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklarının kendi lehine kullandıkları her türlü ortaklık kaynakları ve her ne ad altında olursa olsun kendilerine ait yurt içi ve yurt dışı şirket, finans kuruluşu, off-shore bankalara aktardıkları ortaklık kaynakları ile eşleri, çocukları ve evlatlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları adına açılmış krediler ile bunlara aktarılan her türlü kaynak aktarımları veya bankaların hâkim ortaklarının kendilerine veya şirketleri ile iştiraklerine rayiç bedelin altında ve muvazaalı yapılmış tüm devir ve temlikler, üçüncü kişilere yapılmış her türlü taşınır ve taşınmaz rehni ve ipotek gibi sınırlı aynî haklar ve bunlardan elde edilen nemalar, iştirakleri ve bağlı şirketleri ile ortaklarının birbirlerine verdiği kredi ve borçlar ile aynı şekilde şirketlerin karşılıklı birbirlerine verdikleri kredi ve borçlar, ortaklığa ve grup şirketlerine yüksek bedelle satılmış tüm mal, hisse ve hizmetlerden veya bunlardan ve benzerlerinden elde edilen nemalar, uzun süreli kiralama veya finansal kiralama yolu ile kendisine aktarılan kaynak ve hizmetler, ortaklığın yönetim ve denetim döneminde yeterli ticarî faaliyeti olmaksızın kaynak aktarımı amacıyla kurulmuş şirketlere verilen kredi ve borçlar ile bunlara aktarılan kira ve hizmet bedellerindeki nemalar, yurt dışı şirket ve finans kuruluşları ile yapılan inancaş işlemler yolu ile aktarılan her türlü kaynaklar, ortaklık yönetim kurulu ve genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları ortaklığı ilzam eden memurları, müdürlerinin kendileri, eşleri ve çocukları, evlatlıkları ile bunların diğer kan ve kayın hısımlarına aktarılan her türlü kaynakların tümü başkaca bir işleme gerek olmaksızın Hazine alacağı haline gelmiş sayılır. Fon yönetiminin talebi üzerine görevlendirilen Hazine avukatlarınca da takip edilebilir.

Yukarıdaki fıkra hükümleri borsadan hisse alan küçük pay sahibi ortakları ile Türk Ticaret Kanunu ve özel kanunları hükümleri gereğince yüzde birin altında zorunlu hisse alarak yönetimde ve denetimde görev alanlardan iyiniyetli olanlar hakkında uygulanmaz.

Bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları ve şube müdürleri ile yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının kendileri, eşleri, çocukları ve evlatlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları ile yapılan veya yapılacak olan yeniden yapılandırma anlaşmaları çerçevesinde Fonun alacakları da Hazine alacaklarındandır.

Yukarıdaki fıkralar hükümleri gereğince açılmış ve açılacak her türlü davalara adli tatilde de bakılır, bu davalarda bilirkişiler resmî kurum ve kuruluşlarda görev yapanlar arasından seçilir, duruşmalara otuz günden fazla ara verilmez.”

Madde 13- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa aşağıdaki Ek Madde 5 hükmü eklenmiştir.

“Fona devri kararlaştırılan anonim ortaklıklar ile tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan ortaklıklarda toplanan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan “sözlü ortaklık vaadi/taahhüdü, ortaklık makbuzu, kara iştirak makbuzu” gibi geri alınma ve/veya kar payı verme taahhüdü ile “mevduat” niteliğindeki paralar Hazine Müsteşarlığı ve Fonun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usullere göre Fon tarafından ödenir.

Ödenen bu parasal tutarın tamamı için ortaklık yönetim kurulu ve genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları ortaklığı ilzam eden memurları ile yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının, kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait bankalar ve banka dışı malî kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdindeki, kiralık kasa mevcutları da dahil olmak üzere, hak ve alacakları, döviz tevdiat hesapları ve limitli ve limitsiz kredi kartı ve ATM kartları hesapları dahil tüm banka hesaplarının dondurulmasına, kara, hava ve deniz taşıtları dahil her türlü taşınır ve taşınmaz mal, kıymetli evrak ve yurt içi veya yurt dışı Hazine bonosu, Devlet tahvili, hisse senedi, yatırım fonları katılım belgeleri gibi diğer menkul değerlerle, bağımsız ticarî işletme, fabrika ve tesisler, bu tesislerin işletilmesine yönelik marka ve lisans hakları, kamu imtiyaz sözleşmelerinden doğan televizyon kanalı, elektrik santrali gibi bir tesisin kurulması ve işletilmesi yetkilerini veren lisans, ruhsat ve işletme hakları ile bu tesisleri lisans hakkı ile veya lisans hakkı bulunmadan işleten ve kuran şirketlere ait hisse senetleri, hak ve alacakların üzerindeki tasarruf yetkisinin tamamen veya kısmen kaldırılmasına, belirtilen tüm mal, kıymetli evrak, nakit ve diğer değerlerin zaptına ve/veya resmî sicillerdeki kayıtları üzerinde ihtiyati tedbir konulmasına, bunların bir tevdi mahalline yatırılmasına ve hak ve alacakların üzerine diğer tedbirlerin konulmasına, bunlardan elde edinilmiş her türlü taşınır ve taşınmaz mal, hak ve alacaklar ile kıymetli evrak, nakit, bir tesisi işletme ve kurma hakkı veren marka ve lisans hakları, bu tesisleri lisans hakkı ile veya lisans hakkı bulunmadan işleten, kuran ve hak sahibi niteliğini haiz şirketlere ait hisse senetleri hakkında belirtilen tedbirlerin alınmasına, Fon avukatının veya bu Kanuna göre Hazine alacağı sayılan alacaklara ilişkin olarak Fon avukatının ve/veya Fonda görevlendirilen Hazine avukatının talebi üzerine ilgili bankanın merkezinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimi, yargılama sırasında ise mahkeme tarafından karar verilir. Bu hükümler, yukarıda sayılan kişiler adına hareket eden veya onlar hesabına kendi adına para, mal veya hak edinen kişiler hakkında da uygulanır.

Tedbiire ilişkin talepler, hâkim veya mahkeme tarafından evrak üzerinde yapılacak inceleme sonucunda derhal ve nihayet yirmidört saat içinde sonuçlandırılır. Gecikmesinde sakınca görülen hallerde Cumhuriyet başsavcılıkları da hak ve alacakların dondurulmasına karar verebilir. Cumhuriyet başsavcılıkları bu kararı en geç yirmidört saat içinde sulh ceza hâkimine bildirir. Hâkim en geç yirmidört saat içinde bu kararı onaylayıp onaylamamaya karar verir. Hâkim tarafından onaylanmayan kararlar hükümsüz kahr.

Sulh ceza hâkimince verilen tedbirler, Kurum veya Fonun, bankanın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde suç duyurusunda bulunmaması halinde sona erer. Bu süre içerisinde

suç duyurusunda bulunulması halinde tedbirler, takipsizlik kararının veya açılacak dava sonucunda verilecek hükmün kesinleşmesine kadar devam eder. Mahkeme, bu Kanun hükümlerine göre Fon tarafından ödenen ve/veya ödenecek miktarın, sorumlular tarafından doğrudan Hazineye ödenmesine karar verir. Bu halde, tedbirler hükmolunan meblağın tahsiline kadar devam eder ve hükmolunan meblağ sorumluların bu fıkra uyarınca tedbirlere konu edilen para, mal, hak ve alacakları ile diğer mal varlığından tahsil olunur.

Yukarıdaki fıkralarda yer alan hükümlerin konusu olup, sorumluların boşanmış veya dul eşlerinin, diğer kan hısımları ile kayın hısımları ve üçüncü kişilerin mülkiyeti ve tasarrufuna geçirilmiş bulunan tüm mal, sınırlı aynî veya şahsî hak ve alacaklar hakkında da Fon avukatı veya bu Kanun uyarınca Hazine alacağı sayılan alacaklar açısından Fon avukatı ve/veya Fonda görevlendirilen Hazine avukatı tüm ortaklık hesaplarının dondurulması, tasarruf yetkisinin kaldırılması, zapt, ihtiyati tedbir kararlarının alınmasını ve diğer kanunî sınırlamaların getirilmesini sulh ceza mahkemesinden veya yargılama sırasında görevli mahkemeden talep edebilir. Tüm bu mal, hak ve alacaklara ilişkin olarak açılacak veya açılmış davalarda bu kişiler Türk Medenî Kanununun 3 üncü maddesindeki iyiniyet karinesi ile 985 inci maddesindeki mülkiyet karinesinden ve tüm resmî sicillere iyiniyetli güven ilkesinden yararlanamaz. İyiniyetle edinmiş olduklarını ispatladıkları takdirde, yaptıkları ödemelerin muvazaalı olmayan rayiç değer olduğunu belgelendirmek şartıyla ödediklerinin aslî sorumluların mal varlığı ve diğer değerlerinden bu kişilere geri verilmesine mahkemece karar verilir. Bu hükümler boşanmış ve dul eşler bakımından bankanın Fona devrinden önceki iki yıl içindeki edinimlerine uygulanır.

Bu madde hükmünün yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, bu madde hükümlerine göre Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.”

Madde 14- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa aşağıdaki Ek Madde 6 hükmü eklenmiştir.

“Fona devri kararlaştırılan anonim ortaklıklar ile tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan anonim ortaklıkların hâkim ortakları, ortaklığın yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları ve bunların eş ve çocukları ile evlatlıklarının, bunların diğer kan ve kayın hısımlarının ve imzaya yetkili ortaklık mensuplarının kendi aralarında veya üçüncü kişilerle yaptıkları taşınır ve taşınmaz rehni, ipotek, üst hakkı, intifa hakkı ve oturma hakkı gibi her türlü sınırlı aynî hak tesisine ilişkin sözleşmeler ile kara, hava ve deniz taşıtları gibi taşınır ve yalı, villa, ada, site, tüm eklentileri ile çiftlik gibi taşınmaz adî ve hasılat kira sözleşmeleri, taşınır veya taşınmaz mal finansal kiralama, uydu ve kablolu yayın kanalı kullanma hakkı, televizyon kanalı ile gazetelerin yayım hakkı, marka ve lisansı devir ve kullanma hakkı veren sözleşmeleri, idare ve hizmet vekâleti ile Avrupa Birliği standartları üzerinde prim ödemek suretiyle yapılan hayat, bireysel emeklilik, ihtiyarlık ve sağlık sigorta sözleşmeleri geçersiz sayılır. Bu sözleşmelerden elde edilen tüm maddî menfaatlerin Fona intikal eden alacaklar bakımından açılmış veya açılacak davalarda mahkemece doğrudan Hazineye aynî veya değer olarak verilmesi veya ödenmesine karar verilir. Bu sözleşmelerin geçersizliğinden dolayı karşı tarafça açılacak tazminat davalarında sözleşmede muvazaa bulunmadığını ve sözleşmeyle ödenen bedelin muvazaalı olmayan rayiç bedel olduğunu ispat yükü davacıya aittir.

Borçlunun, bir borçludan beklenecek derecede hayatını idame ettirebilmesi için gerekli konut kiralaması yukarıdaki fıkra kapsamı dışındadır.”

Madde 15- 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa aşağıdaki Ek Madde 7 hükmü eklenmiştir.

“Ek Madde 4 hükmüne göre Hazine alacağı sayılan alacakların dava ve takibine ilişkin olarak; bu alacaklarla ilgili inceleme, araştırma, tespit, hukukî takip ve tahsile ilişkin işlerde görevlendirmek üzere denetim elemanları ile müşavir Hazine avukatları ve Hazine avukatlarından ve gerekirse, merkezi idare bütçesi kapsamındaki daireler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından da personel temin edilmek suretiyle oluşan özel takip ve tahsil çalışma grupları oluşturulabilir.”

Madde 16- 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 329 uncu maddesinin altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“7. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun Ek Madde 2 hükmü kapsamında tespit edilmiş hak sahipleri mevcut ise,”

Madde 17- 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 474 üncü maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 47 nci maddesi kapsamında, şirket zararlarında kişisel sorumluluğu bulunduğu tespit edilen yönetim kurulu üyelerine, son üç yıl içinde bu sıfatla yapılmış ücret dışında, kazanç payı ve sair adlarla yapılan ödemeler de geri alınır.”

Madde 18 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 19 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİRİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

